

DATOS IDENTIFICATIVOS

Sistema para o deseño e desenvolvemento do produto

Materia	Sistema para o deseño e desenvolvemento do produto			
Código	V12G380V01934			
Titulación	Grao en Enxeñaría Mecánica			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Deseño na enxeñaría			
Coordinador/a	Pérez Vázquez, Manuel			
Profesorado	Bouza Rodríguez, José Benito Pérez Vázquez, Manuel			
Correo-e	maperez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	O obxectivo que se persegue con esta materia é orientar ao futuro profesional a partir do coñecemento, manexo e aplicación das ferramentas CAD integradas ao CAM/CAE, concibidas para o deseño e desenvolvemento do conxunto-produto. Outros obxectivos son: □*Coñecer as ferramentas e tecnoloxías CAD orientadas ao conxunto-produto. □*Comprender como se realiza a xestión do Ciclo de Vida de Produto na estrutura de datos para da empresa. □*Coñecer os Sistemas Expertos dispoñibles actualmente para deseño e fabricación integrados. □*Adquirir habilidades no manexo de Sistemas de modelado de sólidos orientado ao grupo e no deseño paramétrico. □*Adquirir criterio para seleccionar as tecnoloxías e ferramentas apropiadas en cada caso para o deseño asistido, a fabricación automatizada, a definición do produto, a comunicación do produto e a enxeñaría inversa. □*Adquirir conceptos e destrezas para xeración de planos e documentos a partir de xeometrías tridimensionais.			

Competencias de titulación

Código	
A32	TM1 Coñecementos e capacidades para aplicar as técnicas de enxeñaría gráfica.
B1	CT1 Análise e síntese.
B2	CT2 Resolución de problemas.
B5	CT5 Xestión da información.
B9	CS1 Aplicar coñecementos.
B10	CS2 Aprendizaxe e traballo autónomos.
B13	CS5 Adaptación a novas situacións.
B14	CS6 Creatividade.
B16	CP2 Razoamento crítico.
B17	CP3 Traballo en equipo.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
AFIN-TM1 Coñecementos e capacidades para o manexo de sistemas para o deseño e desenvolvemento do produto	A32
CT1 Análise e síntese.	B1
CT2 Resolución de problemas.	B2
CT5 Xestión da información.	B5
CS1 Aplicar coñecementos.	B9

CS2 Aprendizaxe e traballo autónomos.	B10
CS5 Adaptación a novas situacións	B13
CS6 Creatividade	B14
CP2 Razoamento crítico.	B16
CP3 Traballo en equipo.	B17

Contidos	
Tema	
1. GRÁFICOS POR COMPUTADOR	1.1 Introducción. Representación dixital do produto 1.2 Sectores básicos 1.3 Sectores de aplicación
2. O DESENVOLVEMENTO DE NOVOS PRODUCTOS	2.1 Conceptos, definicións e aspectos implicados. 2.2 Interacción co entorno. 2.3 Socioloxía do produto. 2.4 O proceso de desenvolvemento. 2.5 A enxeñaría do produto. 2.6 Metodoloxía proxectual. 2.7 Factores que interveñen. Especificacións (EDPs). 2.8 Leis fundamentais do deseño. 2.9 Fases a nivel de macroestrutura e microestrutura.
3. TECNOLOXÍAS BASEADAS NO COMPUTADOR (CAx)	3.1 Tecnoloxías que interveñen nas distintas etapas da vida dun produto (CAx) 3.2 Tecnoloxías CAD 3.3 Tecnoloxías CAE 3.3.1 MEF 3.4 Tecnoloxías CAM
4. MODELOS E PROTOTIPOS	4.1 Tipos de Modelos. Clásicos, virtuais, realistas. 4.2 Modelos CAD 2D e 3D. Asociatividade 4.3 Modelos para o cálculo automatizado. 4.4 Validación do deseño. Simulacións / testing.
5. O MODELADO DE SÓLIDOS	5.1 Conceptos básicos. 5.2 Modelado de superficies. 5.3 Modelado de sólidos. 5.3.1 Métodos para a creación 5.3.2 Métodos para a representación 5.4 Modelos híbridos.
6. ENXEÑARÍA INVERSA. REDESEÑOS	6.1 Concepto 6.2 Técnicas e Métodos para a obtención de datos. 6.3 Ferramentas para a manipulación de datos. 6.4 Aplicacións. Redeseños.
7. ENXEÑARÍA CONCORRENTE	7.1 Introducción. 7.2 Características básicas 7.3 Criterios para un entorno concorrente. 7.4 Deseño e desenvolvemento de produto en entornos de enxeñaría concorrente e de enxeñaría distribuída.
8. XESTIÓN DA INFORMACIÓN NA EMPRESA. FORMATOS DE INTERCAMBIO.	8.1 Xestión da información gráfica e control de revisións. 8.2 Sistemas de Xestión de Datos do Produto (PDM). 8.3 Xestión do ciclo de vida do produto sistemas PLM. Topoloxías, estándares e alternativas de interconexión. 8.4 Formatos estándar para gráficos CAD. ACIS, IGES, STEP y XML. Limitacións e recomendacións. 8.5 A pirámide CIM na empresa. Niveis e fluxo de información gráfica.
10. DESEÑO PARAMÉTRICO	10.1 Concepto y características 10.2 Parámetros y relaciones. 10.3 Tablas de datos. Familias de objetos
11. DESEÑO PARA A FABRICACIÓN E A ENSAMBLAXE (DfMA)	11.1 Características. 11.2 Metodoloxía. 11.3 Guías
12. FUNDAMENTOS DO DESEÑO ERGONÓMICO DE PRODUCTO	12.1 Ergonomía de produto. 12.2 Parámetros ergonómicos. 12.3 Ergonomía virtual. Simulacións.
13. DESPREGAMENTO DA FUNCIÓN DE CALIDADE (QFD)	13.1 Espectativas do cliente e calidade. 13.2 Calidade total. 13.3 Despregamento da función de calidade. 13.4 A casa da calidade

13. A XESTIÓN DO DESEÑO NA EMPRESA	13.1 O deseño na empresa. 13.2 Estratexias innovadoras. Novos desenvolvementos. 13.3 O deseño na organigrama da empresa. 13.4 Manual de xestión do deseño
14. DOCUMENTACIÓN	14.1 Contidos da Memoria Descritiva. 14.2 Outros documentos. 14.3 Información en soporte dixital (2D e 3D)
PRÁCTICAS. Desenvolvemento dun produto por etapas	1. PANORÁMICA DAS FERRAMENTAS ACTUAIS. 2. ADESTRAMENTO CO PROGRAMA BASE. 3. SELECCIÓN DO PRODUTO A DESENVOLVER. 4. ELABORACIÓN DAS ESPECIFICACIÓNS DO PRODUTO. ANÁLISE FUNCIONAL. QFD. PARÁMETROS ERGONÓMICOS. 5. CREACIÓN DE MODELOS. COMPOÑENTES E ENSAMBLAXE. ANÁLISE DA VARIABILIDADE. 6. ANIMACIÓN. SIMULACIÓNS. 7. AVALIACIÓN E SELECCIÓN DE OPCIÓNS 7. PRESENTACIÓN DO PRODUTO. 8. DOCUMENTACIÓN, EXPOSICIÓN E ENTREGA.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	26	39	65
Prácticas en aulas de informática	24	36	60
Titoría en grupo	2	1	3
Traballos tutelados	1	19	20
Probas de resposta curta	2	0	2
Informes/memorias de prácticas	0	0	0
Outras	0	0	0
Traballos e proxectos	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Sesión maxistral con participación activa dos estudantes. Cada unidade temática será presentada polo profesor empregando os recursos audiovisuais apropiados e complementada cos comentarios que os estudantes realicen en base á bibliografía recomendada ou ás ideas novas que poidan xurdir. Durante as clases maxistras expóñanse exercicios a resolver parcial ou totalmente, de maneira individual ou grupal, orientados a facilitar a mellor comprensión dos contidos e métodos para o seu aproveitamento na práctica do deseño.
Prácticas en aulas de informática	Propónse a realización dun traballo práctico (TrP) consistente no desenvolvemento dun produto, a desenvolver ao longo do curso, que require de horas en casa ademais do apoio das sesións creativas en grupo e das titorías. O nivel de dificultade depende da elección do alumno en función da súa dispoñibilidade e ambición. Efectuaranse diversas entregas parciais durante o proceso seguido e finalmente a documentación completa do produto. Preferentemente orientarase ao desenvolvemento dun novo produto. Todo o proceso estará coordinado polo profesor desde a elección inicial do traballo a realizar.
Titoría en grupo	Realización de actividades de reforzo á aprendizaxe mediante a resolución tutelada de maneira grupal de supostos prácticos vinculados á problemática de calquera das etapas no desenvolvemento do produto. Durante os cales se poida valorar a actitude e capacidade do alumnado para participar e chegar en cada fase do proceso
Traballos tutelados	Tanto o traballo principal como cada unha das súas fases transcorrerán en contacto permanente entre os membros de cada grupo e a coordinación do profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Tanto en teoría como en práctica o alumno disporá de atención personalizada cando for necesario. En particular, en cada etapa do proceso de desenvolvemento do produto.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Tanto en teoría como en práctica o alumno disporá de atención personalizada cando for necesario. En particular, en cada etapa do proceso de desenvolvemento do produto.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral		0
Prácticas en aulas de informática		0
Traballos tutelados		0
Probas de resposta curta	(T) Sobre da teoría impartida ao longo do curso	40
Informes/memorias de prácticas	(I) Informes de prácticas que se revisarán periódicamente	10
Outras	(A) Presencia e participación activa nas clases, tanto de teoría como de práctica.	15
Traballos e proxectos	(TrP) Traballo sobre o desenvolvemento dun produto, a desenvolver durante as sesión prácticas con apoio das titorías.	35

Outros comentarios sobre a Avaliación

Cada parte será valorado sobre 10 puntos, aplicando á cualificación final as seguintes porcentaxes.

A cualificación total (CT) será: $*T = T*0,4 + I*0,10 + P*0,15 + TrP*0,35$

T=teoría, I=Informes/memorias, P=Probas prácticas e/ou de aspectos concretos, TrP=Traballo/proxecto de desenvolvemento dun produto

Aprobado por curso, pola vía de avaliación continua, obtendo unha cualificación total (CT) igual ou superior a 5 puntos, de acordo coa fórmula anterior, sempre que en cada parte se alcance polo menos o 40% da súa respectiva valoración máxima. As partes superadas (≥ 5) conservaranse ata a convocatoria do mes de xullo.

Na data sinalada polo centro realizarase o **exame final** para quen non seguisen o sistema de avaliación continua, que comprenderá tanto á parte teórica (50%) como á práctica (50%). A cualificación obtida será a nota do curso, neste caso.

Bibliografía. Fontes de información

Boothroyd, G., et al., **Product Design for Manufacture and Assembly**, Marcel Dekker,
De Fusco, R., **Hsitoria del diseño**, Santa & Cole,
Farrer Velázquez, F.; et al., **Manual de ergonomía**, Mapfre DL,
Gómez, S., **El Gran Libro de SolidWorks Office Professional**, Marcombo,
Ivñez, J.M., **La gestión del diseño en la empresa**, McGraw-Hill,
Lawrence, K.L., **Ansys Worbench tutorial: structural & thermal analysis using Release 12.1**, Schroff,
Mondelo, P.R; et al., **Ergonomía**, UPC,
Rehg, J.A & Kraebber, H.W., **Computer-integrated manufacting**, Pearson Prentice Hall,
Sanz, F., Lafargue, J., **Diseño Industrial. Desarrollo del producto**, Thomson (Ed. Paraninfo),
Tassinari, R., **El producto adecuado**, Marcombo,
Zaïdi, A., **QFD. Despliegue de la función de calidad**, Díaz de Santos,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo de Fin de Grao/V12G380V01991

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Expresión gráfica: Expresión gráfica/V12G380V01101

Enxeñaría gráfica/V12G380V01602

Deseño e comunicación de produto e automatización de elementos en planta/V12G380V01931